

www.amouzesh.tv.ir

به نام خدا

شبکه فرصت‌های برابر آموزشی

www.irib.ir/tv

باسمه تعالی

ردیف	سوالات	نمره
سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳) رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی ساعت شروع: ۸ صبح مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
سال سوم آموزش متوسطه تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۳ / ۲۱		
دانش آموزان آزادسراسرکشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۶ - ۱۳۸۵ اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		
۱	الف) زبان شناسی (۴ نمره) به چه دلیل واژه ی « رَهَبَا » در زبان فارسی قابل تلفظ نیست ؟	۰/۵
۲	چرا جمله ی زیر در زبان معیار کاربرد ندارد ؟ شکل درست آن چگونه است ؟ « نور ، درخت شاخه های نازک ترین را نوازش می کرد . »	۰/۷۵
۳	آهنگ کلام در دو عبارت زیر چه تفاوتی دارد ؟ الف- بگذارید که در هر ترانه ای یادی باشد ، از روزهای پاییزی . ب- خاطره های نمناک یادت هست در کوچه های کودکی ؟	۰/۵
۴	مکتب در کدام بخش عبارت زیر ، معنای آن را تغییر می دهد ؟ « پدر بزرگ همیشه شب کلاه می گذارد . »	۰/۲۵
۵	در دو بیت زیر : « محفل ما دگر امروز به بستان ماند عیش خلوت به تماشای گلستان ماند » « به خشم رفته ی ما را ، که می بزد پیغام؟ بیا، که ما سپهر انداختیم، اگر جنگ است » الف- واژه ای بیابید که تحول معنایی یافته است ؟ ب- کدام واژه با حفظ معنای قدیم ، معنای جدید نیز گرفته است ؟	۰/۵
۶	واژه ی « سایه و ش » یا چه شیوه ای ساخته شده است ؟	۰/۲۵
۷	علامت اختصاری « سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاهی » را بنویسید .	۰/۲۵
۸	چرا بیت زیر را « شعر منظوم » می نامیم ؟ « هر مرغ فکر کز سر شاخ سخن بجست بازش به طره ی تو به مضراب می زدم »	۰/۵
۹	رسیدن به حکم علمی « زمین به دور خورشید می گردد . » به کدام نقش زبان مربوط می شود ؟	۰/۵
ب) نگارش (۵ نمره)		
۱	جمله ی زیر از نظر نگارشی چه اشکالی دارد ؟ گاهی ماشین ها تولید صداهایی ناهنجار را ایجاد می کنند که بسیار آزار دهنده است .	۰/۵
۲	تضاد میان اجزای عبارت زیر چگونه برجسته شده است ؟ « دوست واقعی و پنهان کاری ! »	۰/۵
۳	به کمک آرایه های: « تشبیه » و « تشخیص » ، « یک روز زمستانی سرد و پر برف » را در یک بند ادبی توصیف کنید . (بین سه تا پنج سطر)	۱
۴	چرا در نوشتن یک زندگی نامه باید به واقعیات زندگی شخص مورد نظر تکیه کرد ؟	۰/۵
« ادامه ی سوالات در صفحه ی دوم »		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)		رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه				
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵				
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی				
ردیف	سؤالات			
نمره				
۵	الف- به چه دلیل جمله ی زیر در طنز آمیز کردن یک نوشته مؤثر است ؟ « شتر در خواب ، بیند پنبه دانه . » ب- این جمله مصداق چه کسانی است ؟			
۶	کتاب « ریحانة الایب » جزء کدام نوع کتاب هاست ؟			
۷	نگارش هر یک از نوشته های زیر چگونه است ؟ الف- شکل ظاهری کتاب در طول تاریخ تغییری اساسی کرده است . هزاران سال پیش نوشته ها را بر تخته سنگ ها ، چوب یا پوست جانوران نقش می کردند . ب- خورشید به تدریج پایین می رود و سایه های ستون ها و هیكل های پاسبانان ، روی خاک این زمین و ایوان سلطنتی دراز تر می شود .			
۸	بیت زیر را یادگردانی کنید . « افسرده میباشی ، اگر نه سنگی رهوارتر ای ، اگر نه لنگی »			
	(پ) دستور (۸ نمره)			
۱	با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده ، پاسخ دهید . « سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی ، تیری به سوی خاور رها کند . آرش که پهلوانی پیر بود و در همه ی سپاه ایران به تیراندازی مشهور ، برای انداختن چنین تیری گام پیش نهاد . » الف - جمله ی « سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی تیری به سوی خاور رها کند . » مستقل ساده است یا مرکب ؟ پاسخ خود را با ذکر دلیل بیان نمایید . ب- واچ های واژه ی « تیر انداز » را به تفکیک بنویسید .			
۲	با توجه به عبارت « ستارگان مانند چراغ نیمه مرده ی شبانان در پناه قله ها به سر می بردند و فروغ کم سوی خود را بر سطح سیاه افق ، این آسمان تیره و تار ، می پاشاندند . » الف- در گروه اسمی « چراغ نیمه مرده ی شبانان » هسته و نوع وابسته های آن را مشخص نمایید . ب- فعل « به سر می بردند » چه ساختمانی دارد ؟ ج- فعل « می پاشاندند » : - چه زمانی دارد ؟ - گذرا است یا ناگذر ؟ د- یک نقش تبعی در متن مشخص کرده ، نام آن را بنویسید .			
۳	در عبارت زیر : « دکتر معین ، استاد ادبیات دانشگاه تهران و مؤلف یک لغت نامه ی فارسی بود . » الف- به ترتیب چند واژه و چند تکواژ دیده می شود ؟ ب- هر یک از واژه های « دکتر » و « استاد » چه نقشی دارند ؟			

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۶ / ۳ / ۲۱		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان داوطلبان آزادسراسرکشورد در نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۶ - ۱۳۸۵	

ردیف	سوالات	نمره
۴	<p>« بیشه ظلمانی بود . بی هیچ اثر از آن روشنایی های میهم و خنک تابستان . چند دسته بته ی خاردار در نقاط بی درخت سوت می زدند . شاخه های عظیم به وضعی موحش سیخ ایستاده بودند . دخترک ، بی هدف به راه افتاد . »</p> <p>الف- با توجه به قسمت های مشخص شده ی متن تکواژ « بی » در کدام قسمت پیشوند و در کدام قسمت حرف اضافه است ؟</p> <p>ب- در جمله ی دوم یک نمونه حذف مشخص کنید .</p> <p>ج- جمله ی « شاخه های عظیم به وضعی موحش سیخ ایستاده بودند » چند جزئی است ؟ اجزای آن را زیر نمودار درختی ببرید .</p> <p>د- واژه های « تابستان » و « ظلمانی » چه نوع ساختمانی دارند ؟</p> <p>ه- واژه ی « خاردار » فشرده ی یک جمله ی سه جزئی با مفعول است ، آن جمله را بنویسید .</p> <p>و- در متن فوق کدام واژه « ممیز » است ؟</p>	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵
۵	<p>نوع وابسته و وابسته ی وابسته را در واژه های مشخص شده ی عبارت زیر بنویسید .</p> <p>مهارت گروهی از شاعران در پدیده سرائی نشانگر قریحه و ذوق بسیار بالای این افراد در شاعری است .</p>	۰/۵
ت) املا و بیاموزیم (۳ نمره)		
۱	<p>در دو جمله ی زیر املا ی صحیح واژه های نادرست را بنویسید .</p> <p>الف- ادب عارفانه گاه در حوضه ی ادب تعلیمی می گنجد و گاه آمیزه ی عقل و ذوق است که مضمون آن بیش تر مزمت دنیااست .</p> <p>ب- نخستین شباهت ناخواسته ی راغم این سطور با اغلب بزرگان در اختلاف نظر در تاریخ تولد است ، اگر چه خانواده شهادت می دهند که بی شبهه شب دوازدهم فروردین به این جهان هیوت کردم .</p>	۰/۵ ۰/۵
۲	<p>با توجه به معنی ، املا ی کدام واژه ها صحیح است ؟</p> <p>برائت = برتری / مطبوع = خوشایند / حایل = ترسناک / مئابه = مانند</p>	۰/۵
۳	<p>با توجه به متن زیر پاسخ دهید :</p> <p>« روزی به باغبان پیر گفت باغچه ای در گیلان دارم ، از تو می خواهم که هر چه زودتر به آن جا بروی تا روزگار پیری را در زاد و بوم خود به سربری . »</p> <p>الف- واژه های « باغبان » و « روزگار » از نظر تلفظ چه وجه اشتراکی دارند ؟</p> <p>ب- چرا واژه ی « می خواهم » نامطابق املائی محسوب می شود ؟</p> <p>ج- نوع « آن » در « گیلان » به چه مفهومی اشاره دارد ؟</p> <p>د- در تلفظ کدام واژه فرایند واجی « ادغام » پدید آمده است ؟</p> <p>ه- در واژه ی « باغچه ای » به صامت « ا » می گویند .</p> <p>و- یک غلط نگارشی در متن پیدا کنید .</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۰	جمع نمره	« موفق باشید »

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۳ / ۲۱
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسرکشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۶ - ۱۳۸۵		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) زبان شناسی (۴ نمره)	
۱	چون واج های «ب» و «پ» بی فاصله (بدون مصوت) در کنار هم قرار گرفته اند . یا دارای واجگاه مشترکند . (۰/۵)	۰/۵
۲	چون گروه اسمی « درخت شاخه های نازک ترین » بر اساس قاعده هم نشینی درست نیست . (۰/۲۵) یا هر توضیح درست دیگر . / شکل درست : نور ، نازک ترین شاخه های درخت را نوازش می کرد . (۰/۵)	۰/۷۵
۳	الف- آهنگ « افغان » دارد . (۰/۲۵) ب- آهنگ « خیزان » دارد . (۰/۲۵)	۰/۵
۴	میان شب و کلاه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۵	الف- تماشا (۰/۲۵) ب- سیر (۰/۲۵)	۰/۵
۶	اشتقاق (۰/۲۵)	۰/۲۵
۷	سمت (۰/۲۵)	۰/۲۵
۸	چون شاعر(علاوه بر ساخت وزن و قافیه) از ساخت های ادبی (آرایه های ادبی) سود جسته است . یا هر توضیح مناسب دیگر (۰/۵)	۰/۵
۹	محمل اندیشه (۰/۵)	۰/۵
	ب) نگارش (۵ نمره)	
۱	« تولید » و « ایجاد » یک معنا دارند یا « حشو » دارند . یا هر پاسخ درست دیگر (۰/۵)	۰/۵
۲	با استفاده از « و » (۰/۲۵) مبنایت (۰/۲۵)	۰/۵
۳	نظر همکاران محترم (با توجه به کاربرد تشبیه و تشخیص) صائب است . (۱)	۱
۴	به این جهت که زندگی نامه (از نظر تاریخی و فرهنگی) اعتبار داشته باشد . یا هر پاسخ نظیر این پاسخ (۰/۵)	۰/۵
۵	الف- چون یک ضرب المثل است . (یا هر توضیحی نظیر آن) (۰/۲۵) ب (آدم های خوش خیال (یا هر مفهومی مشابه) (۰/۵)	۰/۷۵
۶	سرگذشت نامه (زندگی نامه ، شرح حال) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۷	الف- تحقیقی (پژوهشی) (۰/۲۵) ب- تشریحی (۰/۲۵)	۰/۵
۸	اگر سنگ نیستی (۰/۲۵) ، حرکت کن (۰/۲۵) و اگر لنگ نیستی (۰/۲۵) چالاک باش (۰/۲۵) . یابی حرکت نباش و گرنه هم چون سنگ ساکنی . چابک و چالاک حرکت کن و گرنه لنگ (بدون پا) به شمار می روی . یا هر نثر مناسب دیگر (۱)	۱
	« ادامه در صفحه ی دوم »	

